

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА БАТЬКІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Потреби розбудови незалежної української держави, усього українського суспільства в цілому ставлять нові вимоги до сучасних умов виховання та навчання дітей з особливими потребами розвитку. На сьогодні організаційно-методичні засади навчального процесу у загальноосвітніх школах орієнтовані на дітей з типовим розвитком, і не враховують особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Невідповідність форм і методів педагогічного впливу на таких дітей може створювати передумови для формування у них негативного ставлення до навчання, девіантної поведінки.

Приєднавшись до основних міжнародних договорів у сфері прав людини (Декларації ООН про права людини, Конвенцій ООН про права інвалідів, про права дитини), Україна як член міжнародного співтовариства бере участь у діяльності зі створення сприятливого для дітей з особливими потребами середовища, в якому гідний розвиток і захист їх прав забезпечується з дотриманням принципів демократії, рівності, миру, соціальної справедливості з урахуванням моральних засад та традиційних цінностей українського суспільства, спрямованих на зміцнення сім'ї та розвитку дітей.

Існуюча система підготовки педагогічних кадрів не формує в достатній мірі у майбутніх вчителів, необхідні для розуміння і прийняття цінності дитячої та дорослої субкультур, для збагачення реального життя дітей.

Вищевказане дозволяє визначити проблему пошуку методів та прийомів організації психолого-педагогічної підтримки батьків молодших школярів з особливими освітніми потребами як особливий тип співпраці та співіснування дітей і дорослих в умовах інклюзивного навчання.

Удосконалення системи освіти, а саме впровадження інклюзивної освіти, потребує глибокого та різнобічного вивчення розумового, фізичного й мовленнєвого розвитку осіб з обмеженими можливостями. Адже інклюзивна освіта (інклюзія (англ.) - залучення), передбачає створення освітнього середовища, яке б відповідало потребам і можливостям кожної дитини, незалежно від особливостей її психофізичного розвитку.

Саме тому в умовах інтеграції системи освіти України в світовий освітній простір, що регламентується нормативними документами Болонського процесу, особливо актуальною постає проблема підвищення ефективності професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, підготовлених до професійної діяльності та реалізації мети, змісту, завдань і технологій інклюзивної освіти в загальноосвітніх та спеціальних закладах.

Проблема підготовки знайшла своє відображення у працях вітчизняних та зарубіжних учених. Серед учених, які займаються проблемою підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності у галузі інклюзивної освіти, насамперед слід назвати О. Безпалько, В. Бочарову, Б. Вульфову, І. Звереву, А. Капську, В. Липу, С. Литвиненко, Л. Міщик, А. Іванченко, В. Петровича, В. Синьова, С. Харченка, І. Демченко та ін.

Слід так само відзначити, що єдність дій вчителя початкових класів і сім'ї є принципово важливим, оскільки дозволяє розкрити специфічні особливості виховання дитини в умови інклюзивної освіти.

Гарно організована та налагоджена психолого-педагогічна підтримка сім'ї з боку вчителя дозволять батькам усвідомити необхідність набуття нових знань для навчання і правильного виховання власної дитини здоровим і повноцінним.

Взаємодія вчителя початкових класів з батьками – процес двосторонній, він повинен базуватися на розумінні вчителем необхідності взаємодії з сім'ями дітей, особистої зацікавленості вчителя в співпраці та вмінні організувати взаємодію з сім'ями на високому професійному рівні. Оскільки народження дитини з відхиленнями в розвитку, як правило, змінює все життя батьків, змінює психологічний клімат в сім'ї. Батьки знаходяться в стані неперервно зростаючого стресу, що провокує конфлікти та негативне відношення один до одного, а також до дитини [1].

Сучасні загальноосвітні навчальні заклади стають відкритими для батьків, дітей та громадськості. Вони все більше уваги приділяють освіті та вихованню батьків, вважаючи це одним із принципово важливих чинників успішного навчання і виховання. Систематичне співробітництво загальноосвітніх навчальних закладів з батьками передбачає допомогти їм уникнути причин, які призводять до емоційного дискомфорту дитини; підтримувати і розвивати потребу дитини в спілкуванні з дорослими, вчити отримувати позитивні емоції від взаємодії та спілкування з однолітками; розвивати самостійність, комунікативні здібності.

Отже, сучасні підходи до проблеми психолого-педагогічної підтримки батьків молодших школярів з особливими освітніми потребами є досить актуальною, але обов'язковою умовою успішності даного процесу є здатність вчителя початкових класів, як провідного спеціаліста, вибудувати відносини з різними категоріями батьків у формі активної взаємодії та організувати цей процес спільної діяльності. В зв'язку з цим припущенням дослідження проблеми психолого-педагогічної підтримки батьків молодших школярів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання стає актуальною на сучасному етапі розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання : наук.-метод. посібник / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук. – К. : Наук. світ, 2010. – С. 23.
2. Ковалев С.В. Психология современной семьи. М., 1988. – С. 5.

